

Temadag: Du danske friske strand

Som H. C. Andersen så smuk beskrev i sangen "I Danmark er jeg født", er den danske friske strand noget, der står os danskere nær. Men hvordan står det egentlig til i dag med de danske strande og kyster? For at belyse dette blev der den 18. marts 2017 afholdt temadagen "Du danske friske strand" på Naturhistorisk Museum med 9 aktuelle oplæg om naturens status i Danmarks kystområder. Dette skal ses i lyset af regeringens vision om at fremme mulighederne for at opføre permanente anlæg på hidtil strengt beskyttede kyststrækninger og øget sikring af udsatte kyststrækninger.

Temadagen byggede på et stort samarbejde mellem flere arrangører: Naturhistorisk Museum, Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen for Østjylland, Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Østjysk Biologisk Forening, Foreningen til Svampekundskabens Fremme, Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus-afdelingen og Jydske Naturhistorisk Forening.

Det blev en spændende dag med et flot fremmøde, hvor over 100 publikummer fik fornøjelsen af at høre om alt fra, hvad en klit er, hvordan menneskelige tiltag påvirker strandene, trusler imod kystnaturen samt til at høre om alle de fantastiske dyr og planter, som gør den danske, friske strand til noget helt særligt.

Dagen startede med Nina Larsen Saarnaks indlæg om "Kampen for frie kyster", hvor der blev oplyst om alle de politiske dilemmaer og konflikter, som de seneste år er opstået imellem kystfredningen og det stigende pres for at bygge, bo, drive forretning eller holde ferie ved kysterne. Da der gennem de sidste 5 år, særligt i landdistrikterne og blandt visse politikere, har der været et stort ønske om at omsætte noget af kystens "uudnyttede" økonomiske potentiale.

Fra kampen om at holde kysterne frie fortsatte dagen med Ane Kirstine Brunbjergs oplæg om de danske klitters rolle og naturlige dynamik. Det blev forklaret, hvad en klit rent biologisk er og bør være, med dens kraft i karakteristiske mosaiklandskaber og forskellige successionsstadier, samt klitternes betydning som vigtige leve- og ynglesteder for en bred vifte af sjældne arter.

Dernæst blev der fortalt om klitforvaltning hos Naturstyrelsen Blåvandshuk af Ole Knudsen. Her var der især fokus på en række væsentlige trusler mod klitnaturen, samt en redegørelse for den aktive indsats, der gøres for at dæmme op for disse trusler. Efter en lille pause fortsatte temadagen med Kaija Jumppanen Andersens indlæg om "Kystudvikling under det skiftende klima". Hun fortalte om det arbejde, der bliver foretaget af Kystdirektoratet for at opretholde en svær balance imellem en klimaændrende natur og det antropogene brug af kystområderne.

Den næste indlægsholder Ulf Berthelsen gjorde opmærksom på konsekvenserne ved netop at gøre strandene menneskeligt i hans oplæg "Konflikter i forbindelse med den rekreative brug". Her blev der redegjort for den konflikt, som opstår, når den danske strand indtages til menneskelige fornøjelser, imens de stedhørende strandbeboere bliver overset. For når kysterne renses, udsættes strandene for omfattende arbejdsmaskiner midt i sommerperioden, hvor det samtidig er ynglesæson for mange fredede strandrugende fuglearter.

Mennesker har i mange år prøvet at ændre landskabet ud fra vores egne interesser, men kan man skruetiden tilbage og genskabe noget af den tabte natur? Dette hørte vi om i et større forsøg på at genop-

rette en kystlagune ved Gyldensteen Strand fortalt af Marianne Holmer, i indlægget "Sletter havet alle spor?" Her har forskerne fulgt udviklingen af flora og fauna i den reetablerede kystlagune. Hun kom også med eksempler på både en række succeser og fiaskoer for de indvandrende organismer i den nye lagune.

Næste indlæg, af Henrik Schjødt Kristensen, forklarede mere detaljeret om en af kystområdernes største trusler: Rynket rose. Han har i Thys klitområder fulgt udviklingen de sidste mange år og søgt at skabe et overblik over udbredelsen og ikke mindst væksthastigheden af rosen. Han kom med en redegørelse for, hvor rosen er udbredt, hvordan den spredes, konsekvenser, og der gøres for at bekæmpe den.

Philippe Provencal tog deltagerne med ned under vandet og fortalte i sit oplæg om de danske stenrev og deres betydning som naturområder for mange af vore fiskearter i kystområderne.

Temadagen sluttede med et oplæg om sæler af Jakob Tougaard. I indlægget "Krigen om sælerne" blev der diskuteret og forklaret de mange synspunkter, som de fleste mennesker har om sæler. Oplægget blev afsluttet med en diskussion om, hvilken værdi sælerne har for økosystemerne og ikke mindst vores naturoplevelser sammenholdt med, hvilken slags fiskeri vi gerne vil have, og til slut hvilke dyrebeskyttelseshensyn vi ønsker at tage i en eventuel regulering af bestandene.

Skrevet af Rikke Trachsel

